

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru, s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitve za enkrat 15 vin, ali kar je leto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parie in zabave vsaka priravnata 24 vin, baje in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

† Stolni prošt Karol Hribovšek.

Pred sivo glavo vstani! (Levit. 19, 31.) Teh besed sv. Pisma smo se pogosto spomnili, kadar smo stali pred sivolasim, častiljivim možem, stolnim proštom in prelatom Karolom Hribovškom. Tega odličnega cerkvenega dostojanstvenika nam je izrgala iz naše srede nemila smrt v pondeljek, dne 15. maja, ob 41. uri zjutraj. Sedemdesetletni mož, izgleden v svojem življenju, neutrudljiv v spolnjevanju svojih dolžnosti, moder v govorjenju, plemenit v mišljenju, častiljiv v vsakem oziru, si je legel truden in izdelan k večnemu počitku. In vsa naša škofija se je razžalostila, ko je izvedela za njegovo smrt. Zajokali so škof, ki so izgubili z njim modrega in vestnega sodelovalca v škofijski upravi, zaplakala je duhovščina, ki ga je ljubila in častila kot nekdanjega svojega vzgojitelja in učitelja, razžalostilo se je verno ljudstvo, ker je smrt zopet z neusmiljeno roko posegla v vrsto njegovih dušnih voditeljev in tolažiteljev.

Otrok in mladenič.

Pokojni gospod je bil sin rajskolepe Savinjske doline. Pri Sv. Juriju ob Taboru, tam, kjer še ravna danes svojim preživalecem, stoterno svoje bogate sadove in kjer že zelene gore zaradi sosedstva zasajajo vitke jelke in smreke, je v pošteni kmečki hiši tekla njegova zibelka. Rodil se je dne 2. novembra leta 1846. Mlademu fantku so pri krstu dali ime sv. Karola Boromejskega, slovitega milanskega nadškofa in kardinala. Odgojevali so ga z navajanjem k delu in učenju ter v strahu božjem, za to pa je tudi postal iz njega velekoristen član človeške družbe in posebej katoliške cerkve. Ah, kako slepa je ljubezen onih starišev, ki pustijo svoje otroke rasti v brezdelju in brez vsakega strahu in reda. Taki otroci se izgubijo kakor rastline na vrtu, katere je vrtnar redoma zanemarjal. Ker je bil majhen Karol pobožen in zraven tudi bistre glave, so ga skrbni stariši odločili za študiranje in sicer, če ga Bog ne pokliče drugam, za duhovniški stan. Bog je uslišal želje in molitve modrega očeta in pobožne matere. Sin Karol njim je po dovršenih srednješolskih študijah v Celju vstopil v mariborsko bogoslovje, kjer je bil že kot tretjeletnik dne 23. julija 1869 posvečen v mašnika. Prihodnje leto 1870 so ga rajni škof dr. Maksimilijan Stepišnek poslali v dušno pastirovanje ter mu določili za prvo postajo Kaplanijo v Savinjski dolini in sicer v Gornjemgradu.

LISTER.

† Marija Lukačič.

Bivši svoji učenki, umrli dne 4. maja 1916, v spomin napisal A. Kosi, šolski ravnatelj v Središču.

Prostor, na katerem je sedela v šoli moja pridna učenka Micika Lukačič, je že teden dni prazen, tako prazen, kakor je prazno vse na domu Lukačičevem, odkar so odnesli njihovo Miciko v soboto, dne 6. maja, na središko pokopališče k večnemu počitku.

Nimam je več pridne učenke Marije Lukačič, nimajo tovarišice več dobre, použne součenke, nimajo stariši več dobrega, ubogljivega otroka, zakaj Miciko je poklical Vsemogočni k sebi v kraj, kjer ni trpljenja, kjer ni žalosti, ne bridkosti. Kako radi bi klicali Miciko nazaj v življenje — toda ona spi tako trdno, da je noben človeški glas ne more zbuditi v življenje.

Toda: četudi nam je bilo slovo od dobre deklice težko, četudi so nam grenke solze zalivale oči, ko smo stali ob grobu, ki se je prekmalu zaprl ter nam prekmalu zakril drago bitje — vendar nas tolaži zavest, da se je duša našega dobrega otroka dvignila

Duhovnik.

Takrat so bili časi, ko se se liberalizem po naših trgih ni razpasel in ko so tudi tržani z zelo, zelo skromnimi izjemami hodili po nedeljah k sv. maši in ob določenih časih sprejemali sv. zakramente. Za to je bila tudi vez med duhovščino in tržkim prebivalstvom prijateljska, najsrdnejša. Mladi kaplan je bil v cerkvi goreč spovednik, v šoli ljubeznjiv katehet, povsod vesten v izpolnjevanju stanovskih dolžnosti. Posebno pa je bil kot cerkveni govornik nenavadno spreten in izboren. A tudi izven cerkve je bil pri svojih župljanih priljubljen in v pošteni družbi je bil s svojo nadarjenostjo, živahnostjo in ljubeznijo do petja povsod in vedno dobrodošel. V Gornjemgradu je služboval do leta 1873, nakar je bil prestavljen kot kaplan v Zalec.

Nenavadna cerkvenogovorniška nadarjenost in neumorna delavnost v cerkvi in šoli je nagnila njegove predstojnike, da so ga leta 1877 poklicali kot nemškega pridgarja v Celje, kjer mu je obenem bilo izročeno tudi katehetsko mesto na meščanski in deški ljudski šoli.

Spiritual in ravnatelj.

Toda v Celju je ostal le dobrih pet let. Na mariborski bogoslovnici je zmanjkalo spirituala, dušnega voditelja in vzgojitelja mladih bogoslovcev. Prejnjí g. spiritual Jakob Bohinc je odšel za dekana v prijazno Braslovce. Za to je trebalo poiskati za mlade bogoslovce moža, ki je sam vzledno pobožen, v bogoslovnihi znanostih temeljito podkovan, tudi splošno visoko izobražen, poln ljubezni do mladine, ter marljiv tudi v napornem duševnem delu. Izbran je bil celjski pridgar in katehet Karol Hribovšek. Kot spiritual je deloval od leta 1882 do leta 1890. Duhovniki, ki so ga imeli za spirituala, se še vsi z veliko spoštljivostjo in hvaležnostjo spominjajo svojega vzornega spirituala Hribovškega, ki jih je z nedosojeno milobo in ljubeznjivostjo, z zares svetim ognjem ljubezni božje vzgojeval za učence Gospodove.

Dne 1. maja 1890 je po odhodu mil. g. Ogradija v Celje postal ravnatelj mariborskega bogoslovja, katero mesto je izpolnjeval do 31. avgusta 1902.

Kanonik.

Že leta 1890 je bil imenovan kanonikom lavantskega stolnega kapitelja in je s tem prišel v krog onih mož, katerim je pod školovim vodstvom poverjena notranja uprava naše škofije. Leta 1901 je bil imenovan za stolnega dekana, leta 1907 za stolnega prošta.

Dalje časa je bil tudi član c. kr. štajerskega deželnega šolskega sveta in član mariborskega mestnega šolskega sveta. Od leta 1901 do 1909 je oprav-

čista in nedolžna kakor beli golobček v nebeske višine, kjer kraljuje božja Vsemogočnost in Modrost...

Kdo ve, kaj vse bridkega bi imela pokojnica se prestati, ko bi živela; zdaj pa je kot v božji vrt presajena cvetka srečna in zadovoljna ter se milo smehlja doli na nas, ki po nji zdihujemo, ki po nji žalujemo.

Med svetimi duhovi gori ti srečna veselíš se zdaj, ne zabi nas, Očeta prosí, da s tabo združí nas kedaj.

Srečen je otrok, srečni so stariši in učitelji, ki imajo nadarjene, ukaželjne otroke! In tak otrok je bila Micika Lukačič. Kakor čebela na ovetu, je visela s svojimi očmi na ustih razlagajočega učitelja, noljena beseda ji ni ušla. In knjige so bile njene najljubše prijateljice, a pri tem ni zanemarljiva domačih opravil, kakoršnim je kos 12letna deklica. Zasedovala je paznim očesom tudi vse sedanje vojne dogodke, zanimala se za vse ter težko čakala vsakega pisma od očeta, ki je — sedaj v bojni črti — že od početka vojske mobiliziran, in mu ni bilo dano, da bi stal ob smrtni postelji svoje ljubljene hčerke Micike...

Micika Lukačič ni bila deklica navadnih, marveč izrednih duševnih zmognosti; tudi pesniška nadarjenost jo je dičila. Postavimo tu sem časuprimerno

Ljal tudi službo profesorja pastirne na knezoškofijski bogoslovnici.

V kapitelju je bil pokojni gospod vzor pridnega, zvestega in neutrudljivega delavca. Odkar je bil leta 1907 imenovan za ravnatelja knezoškofijske pisarne, se je popolnoma posvetil novi službi ter delal v pisarni marljivo kakor mravlja. Velik del mnogoštevilnih pisarniških poslov je slonel na njegovih ramenih.

Papež ga je imenoval že leta 1897 za svojega hišnega prelata, cesar pa mu je podelil leta 1908 komturni križ Franc Jožefovega reda. Cerkev in država je s tem priznala, da priznava in zna ceniti njegove vrline in zasluge.

Zivljenje in smrt.

Zivljenje pokojnikovo je bilo en velik dan dela in molitve. Kamorkoli ga je postavila Previdnost božja, tam je bil cel mož na svojem mestu. Edino razvedrilo mu je bilo v prejšnjih letih, kadar je našel priložnost, da je pohitel v Savinjsko dolino na svoj preljubi dom. Ljubezen do hiše, do kraja in cerkve, kjer je prebil svojo mladost, je ostala v njem do zadnjega vzdihljeja prisrčna in velika. To kaže tudi zadnja volja pokojnikova. Ker ni bil nikdar župnik in torej tudi ni imel lastne župnijske cerkve, za to je svojo ljubezen do hiše božje skazoval župnijski cerkvi svoje rojstnega kraja ter skrbel za njeno lepoto.

Škofova volja ga je postavila za ravnatelja Splošnega društva krščanskih družin v čast sv. nazareški družini, ki se je v naši škofiji upeljala leta 1894. Pod njegovim ravnateljstvom se je društvo krasno razvilo, po zadnjem izkazu je v društvo vpisanih 31.102 krščanskih družin s 152.518 člani. S tem se je veliko božjega blagoslova priklicalo na družine naše Sloveskega Štajerja in naše dobre družine, ko bodo slišale o smrti njih društvenega ravnatelja, gotovo ne bodo zamudile vročih molitev, da ljubi Bog obilo plača pokojniku vso skrb in delo, ki jo je imel v tem oziru za čiščenje svete nazareške družine v naši škofiji.

Da tako nežnočuteče srce, kakor je bilo srce pokojnega prelata Hribovškega, ni moglo drugače, nego da z otroško in sinovsko pobožnostjo časti mater ubogih, zapuščenih Evinih otrok, preblazeno tvevico Marijo, kdo bi se temu čudil? „Sin, glej tvoja Mati!“ Sprejel jo je za svojo mater, ostal je njen zvest sin. Nekdaj se je na večer iz naših slovenskih hiš razlegala glasna molitev sv. rožnega venca. In ljudje so bili dobri in blagoslov božji je rosil na hiše naših očetov. Kolika škoda, da se ta sveta navada med nami vedno bolj opušča! Namesto molitve pa se vedno pogosteje razlega kreganje in preklinjanje, znamenje nezadovoljnosti in nesreče. V tihí sobici pokojnega prelata je lepa slovenska navada ostala v

pesem, ki jo je draga pokojnica kot 11½letni otrok zložila ter lani v „Angelčku“ priobčila. Pesem slove:

Bojni vihar.

Čuj! Boben poje nam o polnoči in votlo grozno v noč buči... Približal se je bojni grom — gorje zdaj tebi, mili dom. O, Avstrija, na boj na boj! Sovrage imaš pred seboj. In ti, premili naš vladar, o! koliko užil si že prevar, in koliko izkusil že na svetu. Sovrag ti hoče prestol zdaj podreti! Ne boš, sovrage, ne boš nas ti premagal. Boz večni bode nam pomagal. Oj le na boj zoper sovrage — Naprej, naprej do slavne zmage!

Micika L.—č.

Mislil sem ti, Micika draga, govoriti v slovo ob odprti gomili, toda srečna bol je prevzela mojo dušo trenutku, ko so polagali v hladni grob zemeljske tvoje ostanke. Naj ti bodo te moje vrstice v spomin.

Počivaj v miru, uzorna učenka moja!

* „Angelček“ 1915, str. 55.